

Освіта дітей

Перелік усіх шкіл, незалежно від засновника, які зазначені в Реєстрі шкіл та навчальних закладів, тобто тих, які підлягають контролю з боку Чеської шкільної інспекції, яка контролює якість освіти та надані послуги, можна знайти на веб-сайті Міністерства освіти, молоді та спорту. Під час пошуку введіть необхідні шкільні параметри, наприклад дитсадок, загальноосвітня школа, середня школа і місце – наприклад, Прага 1, Прага 2 тощо.

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

Діти відвідують дитячий садок протягом навчального року, який триває від 1 вересня до 31 серпня наступного календарного року.

Перед початком навчання в початковій школі діти можуть відвідувати дитячі ясла, а потім – дитячі садки. У дитячі садки діти починають ходити приблизно у віці 3-4 років і закінчують їх, як правило, у 6 років. У дитсадках відбувається підготовка до вступу у початкову школу. Тривалий час дитсадок був обов'язковою частиною системи освіти. Завдяки нещодавній зміні останній рік дитячого садка (для дітей віком приблизно 5-6 років, тобто перед вступом у початкову школу) став обов'язковим, тобто від початку навчального року, наступного за днем, коли дитина досягає віку 5 років, до початку обов'язкового навчання дитини у школі, дошкільна освіта є обов'язковою, і з вересня 2017 року вона – безкоштовна для цих дітей. Крім того, поправка до Закону про освіту передбачає також право вимоги на допуск 4-річних дітей до територіально прилеглого дитячого садка з 1 вересня 2017 року.

Дитсадки можуть бути або державні (засновані міським районом – 298 садків у Празі у 2017/2018 навчальному році), або приватні (засновником яких є приватна особа чи фірма). Різниця полягає передусім у ціні, яку батьки платять за влаштування дитини. Попит на влаштування дітей у дитячі садки (насамперед до державних, які дешевші, ніж приватні дитсадки) часто перевищує кількість місць у них. На жаль, батьки не можуть вимагати прийняття дитини у дитсадок, окрім останнього дошкільного року, який є обов'язковим для проведення дитини у садку.

Дитячі садки щороку проводять записи, а потім приймають рішення про прийняття дітей. Записи відбуваються від 2-го до 16-го травня; батьки 5-літніх дітей зобов'язані записати дітей у садок. Дитсадки також мають різні критерії, відповідно до яких оцінюють, яких дітей приймуть, а яких – ні. Визначено шкільні райони, територіально прилеглі до конкретних дитячих садків. Для дітей, які пішли на запис до дитячого садка у 2017/2018 навчальному році та у наступні роки, таким чином буде зрозуміло, який саме дитячий садок для них є територіально прилеглим. Територіально прилеглий дитячий садок (садок, призначений до адреси, на якій зареєстроване ваше місце проживання) передусім приймає дітей, які проживають у територіально прилеглому до нього районі. Рекомендуємо вам заздалегідь зв'язатися із дитячими садками в околиці вашого місця проживання та отримати інформацію про умови прийняття (чи реєстрації до запису) дитини у дитячий садок.

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Учні відвідують школу під час навчального року, який у Чеській Республіці починається 1 вересня і закінчується 31 серпня наступного календарного року. Літні канікули тривають від 1 липня до 31 серпня.

У віці 6-7 років діти починають ходити в початкову школу. Дітей цього віку вже стосується обов'язкове відвідування школи. Це означає, що батьки, відповідно до закону, повинні записати своїх дітей у початкову школу для отримання освіти. Обов'язкове відвідування школи триває 9 років і стосується всіх дітей, у тому числі тих, які приїжджають до Чехії у віці 6-17 років і досі не завершили 9 років шкільного навчання. Відповідно до § 36 Закону про освіту обов'язкове відвідування школи стосується громадян Чеської Республіки та громадян іншої держави-члена Європейського Союзу, які проживають на території Чеської Республіки понад 90 днів. Крім того, обов'язкове відвідування школи застосовується до інших іноземців, які мають право тимчасово або на постійній основі перебувати в Чеській Республіці протягом понад 90 днів, а також учасникам процесу надання статусу біженця чи міжнародного захисту.

На прийняття Вашої дитини в початкову або загальноосвітню школу Ви, згідно із законом, маєте право. На практиці це означає, що школа у районі Вашого місця вашого постійного проживання, а якщо йдеться про іноземця – то школа у зареєстрованому місці перебування (так звана школа, територіально прилегла до місця Вашого проживання), зобов'язана прийняти Вашу дитину. Школа не може відмовити прийняти Вашу дитину з іншої причини, окрім заповненої кількості місць. Якщо у територіально прилеглий школі всі місця вже зайняті, необхідно звернутися до відділу освіти адміністрації міського району, у якому зареєстроване Ваше місце проживання. Працівники адміністрації повинні знайти для Вашої дитини місце в якій-небудь іншій школі в околицях Вашого місця проживання.

Обов'язкове відвідування школи починається на початку навчального року, наступного за днем, коли дитина досягне віку шести років, якщо не дозволено відтермінування. Дитина, яка досягне шостого року з вересня до кінця червня відповідного навчального року, може бути допущена до обов'язкового відвідування школи вже в цьому навчальному році, якщо він або вона достатньо фізично та психічно розвинуті, і якщо з таким проханням звернеться особа, яка законно піклується про дану дитину. Так само як і у ситуації із дитячими садками, перед прийняттям у перший клас початкової школи також відбувається запис. Законний представник дитини зобов'язаний зареєструвати її до запису на обов'язкове відвідування школи у період від 1 квітня до 30 квітня календарного року, в якому дитина повинна розпочати обов'язкове навчання. Протягом запису оцінюється підготовленість дитини до навчання у школі, так звана шкільна зрілість. Здебільшого записи відбуваються від лютого, але кожна школа може виписувати власні терміни. Детальну інформацію знайдете на веб-сторінках окремих шкіл або на веб-сайтах адміністрацій міського району.

Школа не може відмовити прийняти дитину в початкові класи у зв'язку з незнанням чеської мови. Такі дії незаконні. У випадку, якщо Ви натрапите на таку умову, зверніться до працівників відділу освіти місцевого міського району або до працівників неприбуткових організацій, які займаються інтеграцією дітей мігрантів у галузі освіти.

Незнання мови навчання (чеської мови) або її недостатнє знання не повинно бути перешкодою на заняттях. Школа повинна зробити максимум для того, щоб Ваша дитина отримала відповідну мовну підготовку. Ця підготовка може бути у вигляді мовного курсу чи самостійного навчання чеської мови як другої мови. Для Вашої дитини може бути складено індивідуальний навчальний план, завдяки якому вона поступово увійде у навчальний процес. Як додаток до мовної підготовки у школі,

Якщо дитина недостатньо підготовлена до вступу в перший клас, з огляду на знання чеської мови або ж з огляду на шкільну зрілість, то батьки можуть скористатися можливістю відтермінування обов'язкового відвідування школи на наступний рік, і водночас записати дитину до підготовчого класу. Заяву про відкладення обов'язкового відвідування школи можна написати під час запису. Заяву пише законний представник дитини. Заява повинна бути подана в письмовій формі директорові початкової школи. Вона повинна бути підтверджена рекомендацією відповідного шкільного консультативного закладу (куди один із батьків з дитиною записується самостійно і самостійно може обрати шкільний консультативний заклад), а також лікар-спеціаліст або клінічний психолог (для цих потреб достатньо рекомендації практичного лікаря-терапевта для дітей та підлітків).

Заяву про відкладення на пізніший термін обов'язкового відвідування школи необхідно подати не пізніше 31 травня календарного року, у якому дитина мала б розпочати обов'язкове навчання.

Ваша дитина закінчує початкову школу або вже завершила її перед приїздом у Чеську Республіку? Підтримайте її у наступному навчанні. Сьогодні середня освіта вважається мінімальним стандартом отриманої освіти. Якщо у Вашої дитини буде тільки незакінчена середня або початкова освіта, то це значно обмежить можливості її працевлаштування.

Пропозиції середньої освіти широкі. Ось перелік основних типів шкіл, які надають середню освіту:

Гімназії – середні школи, спрямовані на забезпечення гарної освітньої бази для навчання у вищих навчальних закладах. Гімназії існують або 4-річні, або із більшим терміном навчання (6-річні, 8-річні). Навчання в гімназії закінчується іспитом на атестат зрілості (так звана матурита) (див. нижче).

Середні професійні школи – середні школи, які готують студентів до певної спеціалізації (наприклад, торгово-економічні академії, середні промислові школи – транспортні, електротехнічні, хімічні, будівельні, а також педагогічні, мистецькі, графічні і так далі). Навчання у більшості середніх професійних шкіл також завершується іспитом на атестат зрілості. Специфічною середньою школою є консерваторія, де можна вивчати музику, спів чи танці. Навчання в консерваторії триває, як правило, 6 років, і після її закінчення можна отримати вищу професійну освіту.

Середні професійні училища – надають середню освіту в одній із так званих учнівських спеціалізованих дисциплін, які готують до різних робітничих професій, наприклад, автомеханіка, теслі, кухаря, офіціанта, механіка, електромеханіка, садівника, кондитера, ремонтника сільськогосподарських машин і багато інших. Деякі учнівські спеціалізовані дисципліни закінчуються іспитом на атестат зрілості (матуритою), інші – дипломною роботою чи іспитом на отримання сертифіката про закінчення навчання або іншим випускним іспитом.

Обираючи школу, варто з'ясувати основну інформацію про обраний навчальний заклад із веб-сайту, відвідати обрану школу у рамках так званих днів відкритих дверей. Йдеться про публічну презентацію освітніх навчальних процесів безпосередньо в школах. Протягом цієї презентації ви можете побачити, як виглядає школа, ознайомитися із внутрішнім життям школи, середовищем, яке панує там, які дисципліни спеціалізацій пропонуються, познайомитися із вчителями і запитати у них про все, що цікавить.